

LEU su MRU jungtinės filologijos mokslo krypties doktorantūros stojamojo užsienio kalbos (lietuvių) egzamino struktūra¹

Stojamojo egzamino metu siekiama patikrinti kandidato, turinčio magistro laipsnį ar jį atitinkantį aukštojo mokslo diplomą, bendrąsias lietuvių kalbos žinias. Stojantysis turi gebėti: 1) suprasti sakytinius ir rašytinius tekstus aktualiomis temomis; 2) kalbėti įvairiomis kasdienio gyvenimo ir darbo temomis, apibūdinti patirtį, įvykius, nusakyti priežastis; 3) rašyti trumpus tekstus kasdienio gyvenimo ir darbo temomis; 4) bendrauti valstybine kalba maždaug iš 1800–2000 žodžių susidedančio bazinio žodyno ir pareigų (šiuo atveju – tyrimų krypties) terminijos (pagal Europos Tarybos kalbos mokėjimo lygį „Slenkstis“).

Egzamino struktūra

1. Testas raštu

1.1. Leksinių-gramatinių žinių ir įgūdžių tikrinimas. Tikrinamos tokios leksinės-gramatinės žinios ir įgūdžiai:

1.1.1. Daiktavardis. Daiktavardžio gramatinių kategorijų raiška. Pagrindinės linksnių reikšmės. Daiktavardžių vienaskaitos ir daugiskaitos linksniavimas.

1.1.2. Būdvardis. Būdvardžio gramatinių kategorijų raiška. Paprastieji ir įvardžiuotiniai būdvardžiai. Būdvardžių vienaskaitos ir daugiskaitos linksniavimas. Laipsniavimas.

1.1.3. Skaitvardis. Kiekiniai ir kelintiniai skaitvardžiai, jų linksniavimas ir vartojimas.

1.1.4. Įvardis. Asmeniniai, sangražiniai, savybiniai, parodomieji, pažymimieji, klausiamieji ir santykiniai, nežymimieji, atskirami, apibendrinamieji įvardžiai. Įvardžių linksniavimas ir vartojimas.

1.1.5. Veiksmažodis. Veiksmažodžio pagrindinės formos. Modaliniai veiksmažodžiai ir jų vartojimas. Priesaginė veiksmažodžių daryba. Veiksmažodžių asmenavimas. Veiksmažodžių nuosakos. Veiksmažodžių tiesoginė nuosaka: esamasis, būtasis, būtasis dažninis, būsimasis laikai. Veiksmažodžių liepiamoji nuosaka. Veiksmažodžių tariamoji nuosaka. Sangražiniai veiksmažodžiai. Beasmeniai veiksmažodžiai.

1.1.6. Prieveiksmis. Būdo prieveiksmiai. Laipsniavimas. Aplinkybiniai prieveiksmiai: vietos, laiko, priežasties ir tikslo.

1.1.7. Prielinksnis.

1.1.8. Jungiamieji ir klausiamieji žodžiai.

¹ Tik sėkmingai išlaikiusieji užsienio kalbos egzaminą toliau dalyvauja konkurse ir pristato mokslinio tyrimo projektą.

1.1.9. Klausimų sudarymas.

1.2. Klausymo ir skaitymo įgūdžių tikrinimas

1.2.1. Klausymas. Klausomas tekstas, kurio apimtis – 1000 sp. ženklų. Išklausius tekstą du kartus, jo supratimas tikrinamas įvairiomis užduotimis, pvz., atsakant į klausimus, išrenkant tinkamą atsakymą ir pan.

1.2.2. Skaitymas. Perskaitomas originalus nežinomas tekstas, kurio apimtis 1500–2000 sp. ženklų. Perskaičius tekstą, jo supratimas tikrinamas įvairiomis užduotimis, pvz., atsakant į klausimus, vartojant tam tikrus leksinius vienetus, susijusius su kontekstu ir pan.

1.3. Testo raštu lygis, trukmė, vertinimo kriterijai

Testo užduotys parengtos remiantis bakalauro studijų lietuvių kalbos užsieniečiams programa.

Testas raštu trunka apie 90 min.:

40 min. skiriama leksinėms-gramatinėms žinioms ir įgūdžiams tikrinti, 20 min. – tekstams klausyti, 30 min. – tekstui skaityti ir jo supratimui tikrinti.

Testo raštu užduotys vertinamos 100 taškų. Vadovaujamosi tokia vertinimo skale:

100–95 tšk. – 10 balų

94–85 tšk. – 9 balai

84–75 tšk. – 8 balai

74–65 tšk. – 7 balai

64–55 tšk. – 6 balai

54–45 tšk. – 5 balai

44–35 tšk. – 4 balai

34–25 tšk. – 3 balai

24–15 tšk. – 2 balai

14–10 tšk. – 1 balas

9–0 tšk. – 0 balų

2. Kalbėjimas

2.1. Kalbėjimo (monologu ir dialogu) įgūdžių tikrinimas. Temų pavyzdžiai:

1. Mano būsimų tyrimų naujumas, aktualumas ir problemiškas.
2. Lyginamųjų kalbos / literatūros studijų perspektyvumas šiuolaikiniame globalėjančiame pasaulyje.
3. Mano šalies ir Lietuvos švietimo sistemos politika: plusai ir minusai.

Egzamino metu gali būti tikrinama, kaip kandidatai geba vartoti situacijai tinkamą žodyną toliau išvardytomis temomis:

1. Aš ir žmonės aplink mane
2. Šeima
3. Vieta ir laikas
4. Maistas ir pirkiniai
5. Laisvalaikis, pomėgiai
6. Šventės
7. Profesija
8. Švietimas. Mokslas.

2.2. Kalbėjimo trukmė ir vertinimo kriterijai.

Kiekvienam kandidatui skiriama apie 15 min. Kandidato kalbėjimas vertinamas 10 balų, atsižvelgiant į kalbos taisyklingumą, sklandumą, rišlumą, temos informatyvumą, minties dėstymo logiškumą.

3. Galutinis vertinimas

Galutinis pažymys gaunamas susumavus abiejų dalių (testo raštu ir kalbėjimo) rezultatus ir juos padalijus iš dviejų.